

Оцењивање ученика

Техничка школа “Иван Сарић”

Суботица

11.12.2017.

МЕСТО ОЦЕЊИВАЊА У ШКОЛСКОЈ ПРАКСИ

- посебна научна дисциплина – ДОКИМОЛОГИЈА - која се бави питањима процењивања знања
- будући и садашњи наставници имају обавезу изучавања проблема оцењивања
- сви наставници током рада - обавеза проверавања и усавршавања сопствених мерила процењивања знања и давања оцена

ВРСТЕ ОЦЕЊИВАЊА

- Формативно оцењивање – редовно проверавање постигнућа и праћење ученика у току савладавања школског програма, садржи **повратну** информацију и **препоруке** за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.
- Сумативно оцењивање – вредновање постигнућа ученика **на крају програмске целине** или за класификациони период из предмета са и без модула и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, **бројчане** и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду (дневник).
- Дијагностичко оцењивање – на почетку школске године наставник процењује **претходна постигнућа ученика** у оквиру одређене области; служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

- Законски оквир проистиче из:
- Закона о основама система образовања и васпитања
- Закона о средњој школи
- Правилника о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању

ПРИНЦИПИ ОЦЕЊИВАЊА:

- Објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима - поузданост
- Ваљаност – оцена исказује ефекте учења
- Коришћење разноврсних техника и метода оцењивања
- Правичност у оцењивању
- Редовност и благовременост у оцењивању
- Оцењивање без дискриминације и издвајања у било ком погледу
- Уважавање индивидуалних разлика, образовних потреба, узраста, претходних постигнућа ученика

ОЦЕНА

- оцењивање је јавно и свака оцена ученику мора одмах да буде образложена
- ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту у средњем образовању и васпитању
- ако је недељни фонд часова наставног предмета један час ученик се оцењује најмање два пута у полугодишту

ОЦЕНА

- у току часа ученик само једном може бити оцењен након провере постигнућа
- планира се највише једна провера у дану, односно највише три провере у току недеље
- оцена добијена после писмене провере уписује се у дневник рада у року од осам дана од дана провере

ОЦЕНА

- ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се понавља за УЧЕНИКА КОЈИ ЈЕ ДОБИО НЕДОВОЉНУ ОЦЕНУ и за УЧЕНИКА КОЈИ НИЈЕ ЗАДОВОЉАН ОЦЕНОМ
- Пре организовања поновљене провере НАСТАВНИК ЈЕ ДУЖАН ДА ОДРЖИ ДОПУНСКУ НАСТАВУ/ДОПУНСКИ РАД

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА ИЗ ПРЕДМЕТА

- Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника
- Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника
- Одељењски старешина је у обавези да сарађује са предметним наставницима у праћењу развоја и напредовања ученика, прати оцењивање и подстиче наставнике да редовно оцењују ученике

Када два или
више
наставника
предлажу
јединствену
оцену


```
graph LR; A[Када два или више наставника предлажу јединствену оцену] --> B[Предлог закључне оцене одређује се на основу усаглашавања мишљења два или више наставника у односу на утврђене критеријуме]; B --> C[Уколико наставник једног дела предмета предлаже недовољну оцену не може се предложити позитивна оцена];
```

Предлог
закључне оцене
одређује се на
основу
усаглашавања
мишљења два
или више
наставника у
односу на
утврђене
критеријуме

Уколико
наставник
једног дела
предмета
предлаже
недовољну
оцену не
може се
предложити
позитивна
оцена

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА ЗА УСПЕХ ИЗ ПРЕДМЕТА НЕ МОЖЕ ДА БУДЕ МАЊА ОД:

ОДЛИЧАН
(5)

- Ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50

ВРЛО
ДОБАР (4)

- Ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49

ДОБАР (3)

- Ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49

ДОВОЉАН
(2)

- Ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49

НЕДОВОЉАН
(1)

- Ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50

Оцењивање владања ученика

- владање ученика оцењује се описно у току полугодишта и бројчано на крају првог и другог полугодишта
- На оцену из владања не утичу оцене из предмета

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА ИЗ ВЛАДАЊА

- Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу:
 - сагледавања личности и понашања ученика у целини
 - односа ученика према школским обавезама
 - другим ученицима
 - запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварују поједини облици образовно-васпитног рада
 - имовини школе, имовини других лица или организацијама у којима се остварују настава или поједини облици образовно – васпитног рада
 - заштити и очувању животне средине

Оцењивање владања ученика

- Оцена из владања на крају првог и другог полугодишта је бројчана:
 - Примерно (5)
 - Врло добро (4)
 - Добро (3)
 - Довољно (2)
 - Незадовољавајуће (1)
- Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине (најкасније на крају првог или другог полугодишта) – ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад након изречене васпитне/васпитно – дисциплинске мере

Ученику који неоправдано изостаје са наставе смањује се оцена из владања на крају првог или другог полугодишта - нема позитивних промена у понашању ученика:

ВРЛО
ДОБРО
(4)

- Неоправдано изостајање са наставе од 5 до 8 часова

ДОБРО
(3)

- Неоправдано изостајање са наставе од 9 до 16 часова

ДОВОЉНО
(2)

- Неоправдано изостајање са наставе од 17 до 25 часова

ОПШТИ УСПЕХ УЧЕНИКА

- Не утврђује се ученику који има недовољну оцену из предмета или је неоцењен из предмета до окончања поступка оцењивања
- Описна оцена из предмета не утиче на општи успех ученика

На почетку школске године:

- Наставник обавештава ученике о прописаним циљевима, стандардима постигнућа и исходима учења
- Ученици, родитељи/старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени
- Одељењски старешина је дужан да благовремено, најмање четири пута у току школске године обавештава родитеље о постигнућима ученика, напредовању, мотивацији и другим значајним питањима

ПЕДАГОШКЕ ОСНОВЕ

Оцену треба схватити као резултат упознавања, праћења развоја и вредновања знања (укључујући умења и навике), залагања и активности ученика. Оцена има функције:

(1) ИНФОРМАЦИОНУ - да благовремено обавести ученике, родитеље и школу о успеху појединих ученика, наставника о резултатима свог рада, а друштвену заједницу - о остваривању програмских задатака наставе;

(2) МОТИВАЦИОНУ - да подстиче ученике на веће ангажовање и за систематско учење;

(3) ОРИЈЕНТАЦИОНУ - да буде основа за утврђивање узрока застоја и тешкоћа у напредовању ученика и за предузимање одговарајућих педагошких и других мера ради постизања бољег успеха и бржег развоја ученика

УСМЕНО ОЦЕЊИВАЊЕ ПРЕДНОСТИ

- вербалне способности
- непосредно давање информација
- увид у начин размишљања
- јавност
- пружање невербалне подршке
- неговање индивидуалног стила

НЕДОСТАЦИ

- лоше вербалне могућности
- трема
- утицај одговора претходних ученика
- недостатак времена за припрему одговора
- не укључује све ученике
- родитељ нема увид

ПИСМЕНО ОЦЕЊИВАЊЕ ПРЕДНОСТИ

- сви су укључени
- сви раде под истим условима
- довољно времена
- бира се редослед задатака
- објективно оцењивање
- нема јавног поређења ученика

НЕДОСТАЦИ

- некима је теже на контролним
- наставнику потребно више времена
- преписивање
- трема
- одложена повратна информација

Да се подсетимо...

- Усмене провере и писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве
- Ученик, његов родитељ/старатељ има право да поднесе:
 - Приговор на оцену из предмета и владања у току школске године – у року од три дана од саопштења оцене
 - Приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта – у року од три дана од дана добијања ђачке књижице/сведочанства осим за ученике завршних разреда у року од 24 сата
 - Приговор на испит – у року од 24 сата од саопштавања оцене на испиту

И на крају...

- Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика и показатељ је квалитета и ефикасности рада наставника и школе.

Хвала на пажњи

Наташа Павловић